

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК
Градско веће
Број:06-73/2024-III
18. април 2024. године
Ч А Ч А К

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“ бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон) и члана 84. Статута града Чачка („Сл.лист града Чачка“ бр. 6/2019),

Градско веће града Чачка, на седници одржаној 18. априла 2024. године, утврдило је

ПРЕДЛОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2026. ГОДИНЕ

па предлаже Скупштини да донесе

АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2026. ГОДИНЕ

у тексту који је достављен одборницима за седницу Скупштине.

Известилац на седници Скупштине је Владимир Гојгић, начелник Градске управе за локални економски развој.

ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Милун Тодоровић

16. 04. 2024

Република Србија
Град Чачак
Градска управа за локални економски развој
Број: Сл/2024-IV-5
14. април 2024. године
Ч А Ч А К

ПРИМЉЕНО: _____
Г Р А Д Ч А Ч А К
Г Р А Д С К А У П Р А В А
П И С М Е Н О Ч А Ч А К

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА ЧАЧКА

У прилогу овог акта достављамо вам Нацрт акционог плана запошљавања града Чачка за период од 2024. до 2026. године на разматрање и утврђивање предлога за Скупштину града Чачка.

НАЧЕЛНИК

Градске управе за локални
економски развој
Владимир Гојгић

[Handwritten signature]

Република Србија
ГРАД ЧАЧАК

Локални савет за запошљавање

Број: 06-71/2024-II

15. април 2024. године

ЧАЧАК

Локални савет за запошљавање, на седници одржаној 15. априла 2024. године, размотрио је Нацрт Акционог плана запошљавања града Чачка за период од 2024. до 2026. године и на основу тачке 2. Одлуке о оснивању Локалног савета за запошљавање („Сл.лист општине Чачак“ бр.3/2005) и члана 12. Пословника о раду Локалног савета за запошљавање („Сл. лист града Чачка“ бр.9/2009), даје следеће

МИШЉЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ позитивно мишљење Скупштини града за доношење Акционог плана запошљавања града Чачка за период од 2024. до 2026. године, у тексту који је саставни део овог мишљења.

Доставити:

- Градском већу града Чачка
- Скупштини града Чачка
- Градској управи за локални економски развој
- архиви

ПРЕДСЕДНИК
ЛОКАЛНОГ САВЕТА
ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
Мирослав Петковић

На основу члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017-др.закон и 49/2021) и члана 54. Статута града Чачка („Сл. лист града Чачка“, бр.6/2019), уз прибављено мишљење Локалног савета за запошљавање бр. _____ од _____. 2024. године,

Скупштина града Чачка, на седници одржаној _____ 2024. године, донела је

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2026. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ	3
1. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ.....	4
2. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА	7
2.1 Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по степенима стручне спреме	7
2.2. Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по годинама старости.....	8
2.3. Структура незапослених лица посматрано по дужини чекања на запослење	9
2.4. Кретање незапослености по месецима.....	9
2.5. Пријављене потребе послодаваца	11
2.6. Запошљавање.....	11
2.7. Суфицитарна и дефицитарна занимања	12
2.8. Најугроженије групе на тржишту рада у 2023. години.....	12
2.9. Планиране обуке Националне службе за запошљавање	13
2.10. Запосленост на територији града Чачка	13
3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ	14
4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ.....	17
5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ	18
5.1. Стручна пракса.....	19
5.2. Приправништво за младе са високим образовањем	20
5.3. Приправништво за младе са средњим образовањем	21
5.4. Стицање практичних знања	21
5.5. Обука на захтев послодавца за незапослене.....	22
5.6. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	23
5.7. Субвенције за самозапошљавање	25
5.8. Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом	26
5.9. Јавни радови	27
6. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА.....	27

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Акционим планом запошљавања града Чачка за период од 2024. до 2026. године (у даљем тексту: Акциони план) се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују мере које ће се реализовати ради унапређења запошљавања и смањења незапослености на територији града Чачка.

Акциони план запошљавања града Чачка доноси се у складу са Акционим планом Републике Србије за период 2024-2026.године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026.године („Службени гласник РС“, број 22/2024)

Правни основ за доношење Акционог плана је садржан у одредби члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“ бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017 - др.закон и 49/2021), којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Чланом 60. истог закона утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређених програма или мере активне политике запошљавања, може поднети захтев Министарству за учешће у суфинансирању предвиђених програма и мере.

Према Акционом плану за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС“, број 22/2024) услов за подношење захтева за финансирање мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију Акционог плана је да јединица локалне самоуправе има:

1. формиран локални савет за запошљавање;
2. усвојен локални плански документ у области запошљавања;
3. усаглашен локални плански документ у области запошљавања са Акционим планом и покрајинским акционим планом за запошљавање;
4. обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређене мере.

Јединица локалне самоуправе, може до 30. априла 2024. године, односно последњег дана месеца фебруара 2025. и 2026. године, преко Националне службе за запошљавање, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања предвиђених локалним планским документом у области запошљавања.

По истеку рока за подношење захтева, Национална служба за запошљавање проверава испуњеност услова за финансирање мера активне политике запошљавања, припрема мишљење о сваком појединачном локалном планском документу у области запошљавања (усклађеност са циљевима локалног економског развоја и индикаторима на локалном тржишту рада) и даје предлог за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања на основу критеријума и расположивих средстава.

Национална служба за запошљавање доставља министарству надлежном за послове запошљавања предлог за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева, на основу кога министар надлежан за послове запошљавања доноси одлуку.

Национална служба за запошљавање и јединице локалне самоуправе обухваћене одлуком закључују споразум о начину и поступку реализације мера активне политике запошљавања, као и другим питањима од значаја за спровођење ове одлуке.

Јединице локалне самоуправе могу, у складу са потребама локалног тржишта рада, планирати и друге мере активне политике запошљавања, утврдити их у локалном планском документу у области запошљавања и њихову реализацију финансирати у целости из средстава буџета јединице локалне самоуправе. У реализацији мера активне политике запошљавања које се у целости финансирају из буџета јединица локалне самоуправе, Национална служба за запошљавање пружа стручну и техничку подршку, а на основу закљученог споразума са јединицом локалне самоуправе.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености у периоду од 2024. до 2026. године наставиће се са одобравањем учешћа у финансирању мера активне политике запошљавања и то следећих мера:

- 1. Стручна пракса;**
- 2. Приправништво за младе са високим образовањем;**
- 3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем;**
- 4. Стицање практичних знања;**
- 5. Обука на захтев послодавца за незапослене;**
- 6. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** – може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у локалном планском документу у области запошљавања;
- 7. Субвенција за самозапошљавање** – одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.
- 8. Јавни радови** на којима се ангажују особе са инвалидитетом.

Акциони план садржи елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Спровођење Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога је Градска управа за локални економски развој у припреми и изради Акционог плана користила податке Националне службе за запошљавање – Филијале Чачак, Републичког завода за статистику и Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа Организационе јединице Чачак.

На Акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање.

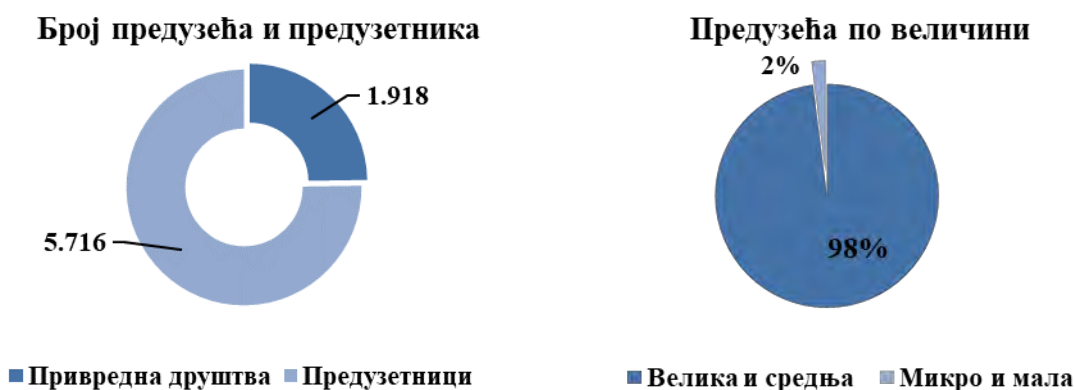
1. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Град Чачак, по Уредби Владе Републике Србије о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе разврстан је у I групу развијености јединица локалних самоуправа у Србији.

Чачак је: административни, привредни, медицински, образовни и културни центар Моравичког управног округа. Привреда Чачка је разнолика, а њену структуру чине осим пољопривредне производње, производња резних алата за обраду метала, неметала и дрвета, термотехничких уређаја, дрвене, металне и комбиноване столарије, делова и прибора за фармацеутску индустрију и производа за медицинске потребе, прерада шумских и пољопривредних производа итд.

Основна карактеристика привреде Чачка је развијено приватно предузетништво (око 99% свих предузећа у граду чини сектор микро, малих и средњих предузећа). Чачанску привреду карактерише заступљеност свих привредних делатности. Оно што обележава пословање ових предузећа и предузетника су висока флексибилност, иновативност и отвореност за сарадњу.

На територији града Чачка послује 1.918 (новооснована 64, угашена 62) привредних друштава и 5.716 (новоосноване 303, угашене 184) предузетничких радњи (подаци АПР 01.01.-30.06.2023. године). Од укупног броја привредних друштава 98% чине мала и микро предузећа. По броју привредних друштава највише их је регистровано у области трговине 34%, док је у прерађивачкој индустрији регистровано 25% предузећа и ова предузећа остварују највећи БДП и упошљавају највећи број радника. У оквиру прерађивачке индустрије поред металопрерађивачке, велики број предузећа је из саобраћајне и хемијске индустрије, индустрије папира и картона, производње одеће.

Структура производа у извозу, 2022/2023

Што се тиче спољнотрговинске размене, Чачак је највећи извозник на подручју Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа. У периоду од I-XI/2023. године забележен је извоз од 411.000.000,00 еура, што је раст за 2,2 % у односу на исти период 2022. године.

У структури извоза доминирају:

- производи од гвожђа, челика, алуминијума, као и машине, котлови, резервни делови, алати, апарати од поменутих материјала - 22,7%
- дрво, производи од истог, картон, хартија, штампа - 13,2 %
- готови производи од текстила, тканине и предива - 11%
- пољопривредни и прехранбени производи - 7 %
- производи од пластике, каучука и остали хемијски производи – 8 %
- војна роба, возила друмска, прибори и делови - 7%

Највише се извози у: Немачку (раст око 5%), Босну и Херцеговину (пад око 12%), Црну Гору (раст око 16%), Италију, УАЕ, Румунију, Хрватску, Русију итд.

У структури увоза највеће учешће имају:

- производи од гвожђа, челика, алуминијума, као и машине, котлови, резервни делови, алати, апарати од поменутих материјала – око 21,9%,
- аутомобили, остала превозна средства и делови – 33%,
- производи од пластике, каучука и остали хемијски производи, средства за хигијену – 10%,
- неразврстана роба – 12,5%,
- пољопривредни и прехранбени производи – 5%,
- готови производи од текстила, тканине и предива – 4,3%,
- дрво, производи од истог, картон, хартија, штампа – 2,9% и
- остало – 2,8%.

Структура производа у увозу, 2022/2023

Најважнији спољнотрговински партнери Чачка када је реч о увозу су: Чешка, Италија, Немачка, Кина, Турска, Шпанија итд.

За једанаест месеци 2023. године, Чачак је увезао робе у вредности од 290.000.000 еура што је пад за 13,4% у односу на исти период прошле године. Покривеност увоза извозом је 66%.

2. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

На територији града Чачка, на дан 31.12.2023. године, налазило се 3.420 незапослених активних лица, од којих је 2.005 жена или 58,6%. У односу на децембар месец 2022. године, на територији града Чачка, број незапослених лица на евиденцији НСЗ се смањило за 558 лица, односно за 14%.

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Незапослени - укупно	10.470	10.129	9.071	7.900	6.622	5.145	4.782	3.978	3.420

2.1 СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА У ГРАДУ ЧАЧКУ ПОСМАТРАНО ПО СТЕПЕНИМА СТРУЧНЕ СПРЕМЕ

На дан 31.12.2023. године структура незапослених лица према степену стручне спреме је следећа:

- I ниво - 652 незапослених лица, од којих је 318 жена,
- II ниво - 122 незапослено лице, од којих је 78 жена,
- III ниво - 817 незапослених лица, од који је 377 жена,
- IV ниво - 1.134 незапослених лица, од којих је 751 жена,
- V ниво - 15 незапослених лица, од којих је 6 жена,
- VI-1 ниво - 98 незапослених лица, од којих је 66 жена,
- VI-2 ниво - 155 незапослених лица од којих је 118 жена,
- VII-1 ниво - 417 незапослених лица, од којих је 285 жена,
- VII-2 ниво - 10 незапослених лица, од којих је 6 жена,

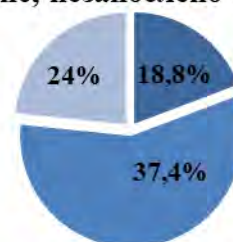
Незапосленост према степену образовања

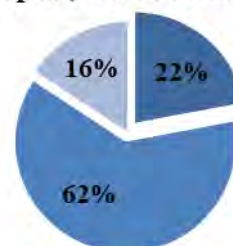
Највећи број незапослених лица је четвртог

(33,15% укупног броја незапослених) и трећег нивоа квалификација (23,8% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је у четвртном (37,4% укупно незапослених жена) и трећем нивоу квалификација (18,8% укупно незапослених жена на територији града Чачка). Такође, доста незапослених лица је првог нивоа квалификација

Жене, незапослено 2.005

Мушкарци, незапослено 1.415

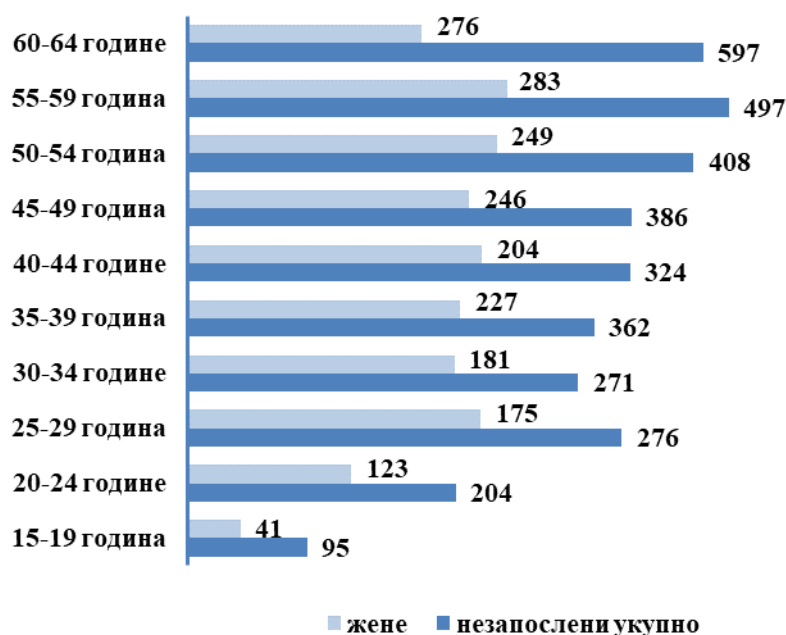
(лица без занимања и стручне спреме) и они чине 19% укупно незапослених лица на дан 31.12.2023. године.

2.2. СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА У ГРАДУ ЧАЧКУ ПОСМАТРАНО ПО ГОДИНАМА СТАРОСТИ

На дан 31.12.2023. године структура незапослених лица по годинама старости је следећа:

- 15-19 година - 95 незапослених лица од којих је 41 жена,
- 20-24 године - 204 незапослених лица, од којих је 123 жена,
- 25-29 година - 276 незапослених лица, од којих је 175 жена,
- 30-34 године - 271 незапослених лица, од којих је 181 жена,
- 35-39 година - 362 незапослених лица, од којих је 227 жена,
- 40-44 године - 324 незапослених лица, од којих је 204 жена,
- 45-49 година - 386 незапослених лица, од којих је 246 жена,
- 50-54 година - 408 незапослених лица, од којих је 249 жена,
- 55-59 година - 497 незапослених лица, од којих је 283 жена,
- 60-64 године - 597 незапослених лица, од којих је 276 жена.

Незапосленост према старосним категоријама, 2023.
година

Највише незапослених лица је старосне доби 60-64 година старости (17,5% укупно незапослених), старосне доби 55-59 година старости (14,5% укупно незапослених) и 50-54 година старости (12% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је старосне доби 50-59 година (14% укупно незапослених жена).

Учешће младих до 30 година старости у укупној незапослености на територији града Чачка је велико и износи 16,8%. Ипак, најизраженије је учешће незапослених преко 50 година старости и оно износи 43,9% укупног броја незапослених на територији града Чачка. У претходном трогодишњем периоду бележи се пораст учешћа лица преко 50 година старости у укупној незапослености на територији града Чачка.

2.3. СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ПОСМАТРАНО ПО ДУЖИНИ ЧЕКАЊА НА ЗАПОСЛЕЊЕ

На територији града Чачка, на дан 31.12.2023. године структура незапослених лица према дужини чекања је следећа:

- до 3 месеца - 670 незапослених лица, од којих је 380 жена,
- 3-6 месеци - 353 незапослена лица, од којих је 198 жена,
- 6-9 месеци - 222 незапослених лица, од којих је 136 жена,
- 9-12 месеци - 219 незапослених лица, од којих је 116 жена,
- 1-2 године - 538 незапослена лица, од којих је 305 жена,
- 2-3 године - 323 незапослених лица, од којих је 194 жена,
- 3-5 година - 279 незапослених лица, од којих је 167 жена,
- 5-8 година - 198 незапослена лица, до којих је 127 жена,
- 8-10 година - 130 незапослених лица, од којих је 85 жена,
- Преко 10 година - 488 незапослених лица, од којих је 297 жена.

Незапослени према дужини чекања, 2023. године

Највећи број незапослених лица чека на запослење до 3 месеца (19,6% укупно незапослених), 1-2 године (15,7% укупно незапослених) и преко 10 година (14,3%). Највећи број жена чека запослење до 3 месеца (19% укупно незапослених жена) и преко 10 година - 14,3% укупно незапослених жена на територији града Чачка у децембру 2023. године, а према евиденцији Националне службе за запошљавање Филијале Чачак. У укупној незапослености и даље је највеће учешће дугорочно незапослених лица, односно лица која на посао чекају дуже од 12 месеци (57,19 %).

2.4. КРЕТАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ ПО МЕСЕЦИМА

У периоду јануар - децембар 2023. године, број незапослених на територији града Чачка, по месецима био је следећи:

- јануар – 4.015 лица,
- фебруар – 4.005 лица,
- март – 3.906 лица,
- април – 3.804 лица,
- мај – 3.695 лица,
- јун – 3.628 лица,
- јул – 3.628 лица,
- август – 3.654 лица,
- септембар – 3.485 лица,
- октобар – 3.422 лица,
- новембар – 3.387 лица,
- децембар – 3.420 лица.

Посматрајући кретање по месецима, уочава се смањење броја незапослених из месеца у месец у периоду јануар - јул 2023. године, док у августу месецу долази до благог повећања у односу на јул месец исте године. У периоду август - новембар долази до даљег смањења броја незапослених, док се у децембру бележи благи пораст у односу на предходни месец.

На крају посматраног периода (на дан 31.12.2023. године) на евиденцији Филијале Чачак налазило се 595 лица (14,8%) мање него на почетку године (на дан 31.01.2023. године), а 558 лица (14%) мање него крајем 2022. године.

На дан 31.12.2023. године, на територији града Чачка било је укупно 89 незапослених лица Ромске националности, о којих је жена 46%. Највише незапослених Рома је првог нивоа квалификације, односно ради се о лицима без квалификација и стручне спреме (86%). Када се незапослени Роми посматрају по годинама старости, највише је из старосне доби од 30-34 године старости (15,7%), а када се посматрају према времену тражења посла, највише је лица ове категорије која на посао чекају до 3 месеца (15,7%).

На крају 2023. године, на евиденцији Националне службе за запошљавање Филијале Чачак налазило се 129 лице са инвалидитетом са територије града Чачка, од чега је жена 51,9%. Од тог броја, највише је лица са инвалидитетом трећег и четвртог нивоа квалификације (24% и 27%), а старосне доби 55-59 година (17%). Када се посматрају незапослена лица са инвалидитетом према дужини чекања на запослење, највише их на посао чека преко 10 година (21,7%).

На територији града Чачка, а према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Чачак, на дан 31.12.2023. године налазило се 202 незапослених лица корисника новчане социјалне помоћи, од којих је 57% жена. Од тог броја највише је лица првог нивоа квалификације (57,4%) и старосне доби од 55-59 година живота (19,3%). Гледајући дужину чекања на запослења, највећи број незапослених корисника новчане социјалне помоћи на посао чекају преко 10 година (19,8%).

На дан 31.12.2023. године, на евиденцији Филијале Чачак било је 445 лица којима је радни однос престао као технолошком вишку (највише четвртог нивоа квалификације - 36,2%), затим 37 незапослених самохраних родитеља (највише првог и четвртог нивоа квалификације - 32% и 29%), као и два лица жртве породичног насиља. Лица која спадају у категорију жртве трговине људима нема на евиденцији Филијале Чачак.

Такође, на евиденцији Филијале Чачак налазило се 55 лица која спадају у категорију оба родитеља незапослена (највише четвртог нивоа квалификације - 36,4%), пет лица бивших

извршилаца кривичних дела, као и 43 лица без школе или са непотпуно завршеном основном школом.

2.5. ПРИЈАВЉЕНЕ ПОТРЕБЕ ПОСЛОДАВАЦА

У периоду 01.01.-31.12.2023. године, према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Чачак, а посматрајући територију града Чачка, послодавци су пријавили потребе за укупно 1.382 радника.

Број пријављених потреба за радницима по месецима је следећи:

- јануар 2023. пријављене потребе за 69 радника,
- фебруар 2023. пријављене потребе за 61 радника,
- март 2023. пријављене потребе за 338 радника,
- април 2023. пријављене потребе за 131 радника,
- мај 2023. пријављене потребе за 69 радника,
- јун 2023. пријављене потребе за 60 радника,
- јул 2023. пријављене потребе за 65 радника,
- август 2023. пријављене потребе за 172 радника,
- септембар 2023. пријављене потребе за 107 радника,
- октобар 2023. пријављене потребе за 71 радника,
- новембар 2023. пријављене потребе за 200 радника,
- децембар 2023. пријављене потребе за 39 радника.

НАПОМЕНА: На основу одредби Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 113/2017 - др. закон и 49/2021) Национална служба за запошљавање води евиденцију о потреби за запошљавањем. Пријаву потребе за запошљавањем подноси послодавац који има слободан посао и жели да му Национална служба посредује у запошљавању. То значи да не постоји више обавеза послодавца да достављају Националној служби за запошљавање пријаву о слободном радном месту.

2.6. ЗАПОШЉАВАЊЕ

У периоду 01.01. - 31.12.2023. године, евидентирано је 16.154 укупног заснивања радних односа или радног ангажовања на територији града Чачка, од чега је 7.702 радних односа или радног ангажовања са особама женског пола (47,7%). Од тог броја засновано је 8.719 радних односа на одређено време (54%), на неодређено 3.984 радних односа (24,6%) и 3.451 (21,4%) осталих облика радног ангажовања (привремени и повремени послови, уговор о делу, приправници, волонтери, предузетници, пољопривредници итд.).

Највише запошљавања у току 2023. године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачке индустрије,
- трговине на велико и мало;
- поправке моторних возила и мотоцикала,
- административне и помоћне услужне делатности,
- услуге смештаја и исхране,
- грађевинарство,
- образовање,
- саобраћај и складиштење итд.

У периоду 01.01.-31.12.2023. године, евидентирано је 2.415 заснивања радног односа или радног ангажовања са лицима са евиденције Филијале Чачак, од чега је 59,6% са особама женског пола.

Од укупног запошљавања лица са евиденције у посматраном периоду, на одређено је засновано 1.372 радних односа (56,8%), на неодређено 498 (20,6%) радних односа, док су остала радна ангажовања ван радног односа (22,6%).

Највише запошљавања лица са евиденције у току 2023. године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачка индустрија,
- трговина на велико и мало,
- поправка моторних возила и мотоцикала,
- административне и помоћне услужне делатности,
- услуге смештаја и исхране
- грађевинарство
- образовање
- саобраћај и складиштење итд.

2.7. СУФИЦИТАРНА И ДЕФИЦИТАРНА ЗАНИМАЊА

Суфицитарна занимања на територији града Чачка у 2023. години су: лица без занимања и стручне спреме (неквалификовани), економски техничар, продавац, металостругар, аутомеханичар, металоглодач, техничар друмског саобраћаја, израђивач хемијских производа, бравар, матурант гимназије језичког или друштвеног смера, медицинска сестра, економиста за финансије, рачуноводство и банкарство, струковни економиста, струковни васпитач, дипломирани економиста за општу економију, банкарство и финансије, дипломирани правник/мастер правник, дипломирани пољопривредни инжењер за производњу биља, мастер учитељ итд.

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу далеко веће понуде него потражње за овим занимањима и току 2023. године.

Дефицитарна занимања на територији града Чачка у 2023. години су: монтерско-инсталатерски манипулант, помоћник кондитора, помоћни столар, помоћник инсталатера грејања, помоћник механичара, возач виљушкар, руковалац пољопривредних машина, армирач, магационер, техничар прераде млека, техничар железничког саобраћаја, техничар друмског саобраћаја - специјалиста, маханичар, машиниста, машинбравар - специјалиста, наставник разредне наставе, виша медицинска сестра, виша стоматолошка сестра, инжењер архитектуре, инжењер саобраћаја, инжењер заштите животне средине, професор енглеског језика и књижевности, дипломирани инжењер рударства, дипломирани економиста за унутрашњу и спољну трговину, андрагог/мастер андрагог, дипломирани фармацеут, магистар техничких наука за хемијску технологију итд.

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу веће тражње за занимањима него што је понуда истих на локалном тржишту рада у 2023. години.

2.8. НАЈУГРОЖЕНИЈЕ ГРУПЕ НА ТРЖИШТУ РАДА У 2023. ГОДИНИ

Најугроженије групе на тржишту рада у 2023. години су:

- лица без основног образовања и завршене средње школе,

- млади до 30 година старости без радног искуства,
- жене,
- особе са инвалидитетом,
- Роми и Ромкиње,
- корисници новчане социјалне помоћи и других услуга социјалне заштите (жртве породичног насиља, жртве трговине људима, млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела) итд.
- дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци,
- самохрани родитељи и
- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена.

Најугроженија су она лица која се истовремено суочавају са више фактора отежане запошљивости.

2.9. ПЛАНИРАНЕ ОБУКЕ НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Ради повећања конкурентности незапослених лица на тржишту рада, Национална служба за запошљавање Филијала Чачак кроз Мере активне политике запошљавања организује различите врсте обука, између осталих и за незапослена лица са територије града Чачка, а које су предвиђене Програмом рада НСЗ и то:

- обуке у клубу за тражење посла,
- обука за активно тражење посла,
- тренинг самоефикасности,
- радионица за преовладавање стреса услед губитка посла,
- мотивационо -активациона обука за лица без квалификације и нискоквалификована лица,
- обуке за потребе тржишта рада,
- обуке на захтев послодавца,
- едукативне услуге Пословног центра - обука „Пут до успешног предузетника“ (основе предузетништва, правни аспект бизниса, порези и доприноси за предузетнике, бизнис план радионица),
- психолошки аспекти предузетништва,
- менторинг за предузетнике итд.

2.10. ЗАПОСЛЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА

Према подацима Републичког завода за статистику, регистрована запосленост у граду Чачку за 2023. годину је 37.793 лица, од чега 28.417 лица (75,2%) чине запослени у правним лицима (у радном односу и ван радног односа), док је 8.892 лица (23,5%) приватних предузетника, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих (у радном односу или ван радног односа), а 484 лица (1,3%) су регистровани индивидуални пољопривредници.

Просечан број запослених на територији града Чачка, у 2023. години, посматрано по секторима делатности, био је:

- пољопривреда, шумарство и рибарство - 164 лица,
- рударство - 51 лица,
- прерађивачка индустрија - 12.161 лица,
- снабдевање електричном енергијом, гасом и паром - 333 лица,

- снабдевање водом и управљање отпадним водама - 404 лица,
- грађевинарство – 1.510 лица,
- трговина на велико и мало и поправка моторних возила – 6.808 лица,
- саобраћај и складиштење - 3.322 лица,
- услуге смештаја и исхране - 1.481 лица,
- информисање и комуникације - 881 лица,
- финансијске делатности и делатност осигурања - 618 лица,
- пословање некретнинама - 97 лице,
- стручне, научне, иновационе и техничке делатности – 1.197 лица,
- административне и помоћне услужне делатности - 1.009 лица,
- државна управа и обавезно социјално осигурање - 1.417 лица,
- образовање - 2.484 лица,
- здравствена и социјална заштита - 2.272 лица,
- уметност, забава и рекреација - 601 лица,
- остале услужне делатности - 498 лица.

Запосленост по секторима делатности, 2023. године

3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ

Циљ запошљавања је повећање запослености, односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености на тржишту рада.

Политика запошљавања у граду Чачку утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености, првенствено у приватном сектору.

Скупштина Града Чачка је образовала Локални савет за запошљавање, чије чланове је, по овлашћењу Скупштине, именовано градоначелник Града Чачка. Образовањем Локалног

савета за запошљавање и доношењем аката активне политике запошљавања, Град Чачак је препознао могућности да утиче на политику запошљавања на својој територији и да установљава мере за повећање запослености.

У складу са Законом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, а на основу планираних средстава у буџету, Скупштина Града Чачка је:

1. У 2013. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2013. годину, којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:
 - субвенције за samozapoшљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
 - јавни радови.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 37.847.740,62 динара.

2. У 2014. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2014. годину којим су финансиране следеће мере и програм активне политике запошљавања:
 - субвенције за samozapoшљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
 - јавни радови,
 - програм стручне праксе.

За реализацију мера из алинеје прве и друге и реализацију програма из алинеје четврте издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара.

3. У 2015. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2015. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
 - субвенције за samozapoшљавање,
 - јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 29.900.000,00 динара.

4. У 2016. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2016. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
 - субвенције за samozapoшљавање,
 - програм стручне праксе,
 - јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 44.000.000,00 динара.

5. У 2017. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2017. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:
 - јавни радови,
 - програм стручне праксе,
 - субвенције за samozapoшљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 38.000.000,00 динара.

6. У 2018. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2018. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:

- програм јавних радова,
- програм обуке на захтев послодавца,
- програм стручне праксе,
- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара.

7. У 2019. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2019. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:

- јавни радови,
- стручна пракса,
- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара.

8. У 2020. години донела Акциони план запошљавања Града Чачка за 2020. годину којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:

- јавни радови,
- стручна пракса,
- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара,

9. У 2021. години донела Акциони план запошљавања за период 2021-2023. година којим су финансиране следеће мере активне политике запошљавања:

- стручна пракса,
- јавни радови и
- субвенције за samozapošljavanje.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 15.000.000,00 динара,

10. У 2022. години, на основу донетог Акционог плана за период 2021-2023. година финансиране су следеће мере активне политике запошљавања:

- стручна пракса,
- јавни радови и
- субвенције за samozapošljavanje.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 10.000.000,00 динара.

11. У 2023. години, на основу донетог Акционог плана за период 2021-2023. година финансиране су следеће мере активне политике запошљавања:

- стручна пракса и
- субвенције за samozapoшљавање.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 8.000.000,00 динара.

12. У 2024. години из буџета Града Чачка финансираће се мере активне политике запошљавања и то:

- субвенције за samozapoшљавање.

За реализацију ових мера из буџета Града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 5.000,000,00 динара.

4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

Планом развоја града Чачка за период 2023 – 2030. године у развојном правцу Економски развој дефинисан је приоритетни циљ: Унапређен привредни амбијент и услови за повећање запослености и зарада.

Град Чачак у наредном периоду планира да, у складу са растућим потребама домицилне привреде, али и доласком нових инвеститора, ради на опремању постојећих и проналажењу простора за развијање нових радних зона. Неопходно је и развијати даље инструменте подршке локалној привреди како би се утицало на повећање њене конкурентности на националном и међународном нивоу, али и радити на унапређењу компетенција запослених и будућих запослених у циљу прилагођавања технолошким иновацијама. На тај начин би се утицало на увећање њихових зарада, квалитет радних места на којима се налазе и, на крају, постигао би се велики допринос развоју локалне привреде. Потребно је радити на унапређењу општих услова рада, поштовању права из радног односа, радној активацији младих и жена, али и спроводити програме усклађивања рада и родитељства, чиме би се ублажили негативни демографски трендови и створили предуслови за даљи развој привреде.

Циљеви и задаци политике запошљавања на територији града Чачка за период од 2024. до 2026. године су:

- повећање запослености,
- унапређење компетенција незапослених лица,
- подстицај послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapoшљавања,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- учешће у финансирању мера активне политике запошљавања из републичког буџета,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Локалног савета за запошљавање.

5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

Акционим планом предвиђене су следеће мере активне политике запошљавања:

1. Стручна пракса;
2. Приправништво за младе са високим образовањем;
3. Приправништво за младе са средњим образовањем;
4. Стицање практичних знања;
5. Обука на захтев послодавца за незапослене;
6. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;
7. Субвенција за самозапошљавање;
8. Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом;
9. Јавни радови

О мерама које ће се, у складу са расположивим средствима, финансирати из буџета Града Чачка у 2025. и 2026. години, распореду и коришћењу средстава и подношењу захтева за учешће у суфинансирању одлучује Градоначелник, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Национална служба за запошљавање и Град Чачак закључују Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања за сваку календарску годину (период 2024-2026. године).

Средства се преносе Националној служби за запошљавање.

Уколико у финансирању мера учествује министарство надлежно за послове запошљавања примењиваће се услови које прописује Национална служба за запошљавање у складу са Акционим планом за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године.

Средства се додељују на основу јавног позива/конкурса који расписује Национална служба за запошљавање Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Јавни позив Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту Града.

Јавни позив/конкурс садржи услове које подносилац захтева/пријаве треба да испуни, документацију коју доставља уз захтев/пријаву, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза у складу са актима Националне службе за запошљавање, обавезе корисника, рок за подношење захтева/пријаве, рок за доношење одлуке и закључивање уговора, адресу на коју се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева/пријава, проверу усклађености поднетог захтева/пријаве и приложене документације са условима из Јавног позива/конкурса. У циљу правилне обраде захтева/пријаве Национална служба за запошљавање Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву/пријави, а у циљу испуњености услова из Јавног позива/конкурса.

Одлуку о додели средстава за мере активне политике запошљавања коју самостално финансира Град као и одлуку о додели средстава за мере које се суфинансирају доносе заједнички градоначелник града Чачка и директор Националне службе за запошљавање - Филијале Чачак, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Град Чачак и Национална служба за запошљавање задржавају право да приликом одлучивања по поднетом захтеву изврше корекцију броја лица, у складу са расположивим средствима за реализацију мере.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак, град Чачак, послодавац, односно корисник средстава, у року који је дефинисан јавним позивом/конкурсом закључују уговоре, којима се уређују међусобна права и обавезе.

Корисник средстава који не извршава утврђене обавезе дужан је да одобрена средства врати сразмерно проценту реализације уговорне обавезе, увећана за износ законом утврђене камате обрачунате од дана преноса средстава. Изузетно, а по претходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може донети одлуку да се кориснику средстава у целини или делимично изврши отпис потраживања у случају наступања смрти, теже болести или елементарних непогода (пожар, поплава, земљотрес и др.). Орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може, по претходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање донети одлуку да се кориснику средстава продужи рок за закључење уговора уколико корисник средстава из оправданих разлога не закључи уговор у року утврђеном овим планом, о чему је дужан да приложи потребне доказе.

Уколико у финансирању мера активне политике запошљавања учествује министарство надлежно за послове запошљавања отпис потраживања вршиће се у складу са актима Националне службе за запошљавање.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак прати реализацију мера активне политике запошљавања града Чачка за период 2024-2026. године и подноси годишњи извештај о реализацији мера Локалном савету за запошљавање и Скупштини града.

5.1. СТРУЧНА ПРАКСА

Мера стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица са територије града Чачка за самосталан рад у струци, за које је стечена одговарајућа квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци и реализује се без заснивања радног односа.

У меру стручне праксе се укључују незапослена лица која се први пут стручно оспособљавају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво квалификација или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког или стручног испита. Мера стручне праксе спроводи се у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, а програм се финансира најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са законом, програм може да се финансира у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. Када се програм стручне праксе спроводи на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца, програм се финансира у трајању:

- до 6 месеци за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,

- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
- до 12 месеци за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.

Средства за реализацију мере стручна пракса користе се за исплату:

1. новчане помоћи и трошкова превоза у укупном месечном износу од:
 - 30.000,00 динара за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
 - 35.000,00 динара за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
2. доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

Средства, која се исплаћују незапосленом лицу за стручно оспособљавање у 2025. и 2026. години, биће дефинисана јавним позивом, који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

Право учешћа у реализацији мере стручна пракса може остварити:

1. **послодавац** који припада приватном или јавном сектору, који има седиште или организациону јединицу на територији града Чачка,
2. **органи јединице локалне самоуправе.**

5.2. ПРИПРАВНИШТВО ЗА МЛАДЕ СА ВИСОКИМ ОБРАЗОВАЊЕМ

Мера приправништво за младе са високим образовањем подразумева стручно оспособљавање незапосленог са територије града Чачка за самосталан рад у занимању за које је стечено високо образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Мера се реализује код послодавца који припада приватном сектору и траје у складу са законом, односно на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца. Уколико се мера спроводи у складу са законом, мера може да се финансира у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. Када се мера спроводи у складу са актом о организацији и систематизацији послова, мера се финансира у трајању:

- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
- до 12 месеци за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.

Послодавцу се током реализације мере рефундира на месечном нивоу нето минимална зарада лица увећана за 20% (за пун фонд радних часова) и припадајући порез за обавезно социјално осигурање, у трајању до 9 односно 12 месеци.

У меру се може укључити незапослено лице које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање намање 3 месеца и:

- има најмање шести ниво квалификације,
- нема радног искуства у струци за коју је стечена квалификација или које је радило краће од времена утврђеног за приправнички стаж,
- има до 30 година старости,
- није у периоду од три месеца пре подношења захтева послодавца за учешће у мери био у радном односу код тог послодавца,
- задовољава опште и посебне услове за укључивање у меру у складу са важећим актима Националне службе за запошљавање

Особе са инвалидитетом, Роми и Ромкиње и млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, укључују се у меру, без обзира на године старости и дужину трајања евиденције о незапослености.

5.3. ПРИПРАВНИШТВО ЗА МЛАДЕ СА СРЕДЊИМ ОБРАЗОВАЊЕМ

Мера приправништво за младе са средњим образовањем подразумева стручно оспособљавање незапосленог са територије града Чачка за самосталан рад у занимању, за које је стечено средње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Приправништво за младе са средњим образовањем се реализује код послодавца који припада приватном сектору.

Послодавцу се током реализације мере приправништва рефундира на месечном нивоу нето минимална зарада лица (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 6 месеци.

У меру се може укључити незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање који припада једној од наведених категорија лица:

- има до 30 година старости,
- има статус незапосленог лица које се води на евиденцији незапослених лица најмање три месеца,
- задовољава опште и посебне услове за укључивање у меру у складу са важећим актима Националне службе,
- има стечену квалификацију на нивоу средњег образовања,
- нема радног искуства у занимању за које је стечена квалификација или има радно искуство краће од времена утврђеног за приправнички стаж,
- није у периоду од три месеца пре подношења захтева послодавца за учешће у мери био у радном односу код тог послодавца.

Особе са инвалидитетом, Роми и Ромкиње и млади у домском смештају, хранитељским или старатељским породицама, укључују се у меру, без обзира на године старости и дужину трајања евиденције о незапослености.

5.4. СТИЦАЊЕ ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА

Мера стицање практичних знања подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору.

У меру се могу укључити незапослена лица са територије града Чачка из следећих категорија:

- лица без завршеног средњег образовања, односно без квалификација, укључујући и лица која су завршила функционално основно образовање одраслих, који у укупном броју планираних полазника учествују са најмање 40%;
- лица са средњим образовањем која се налазе на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање дуже од 12 месеци, без обзира на врсту стеченог образовања

и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање конкретних послова,

- особе са инвалидитетом, Роми и Ромкиње и корисници новчане социјалне помоћи са највише стеченим средњим образовањем, без обзира на дужину трајања евиденције о незапослености. Ове особе имају приоритет за укључивање у меру.

Мера се реализује код послодавца који припада приватном сектору, и који:

- заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у трајању од 3 месеца. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још 3 месеца након завршетка мере (укупно трајање 6 месеци),
- заснива радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку мере или до истека трећег месеца, односно завршетка мере, и има право на накнаду трошкова зараде за још 3 месеца, односно у укупном трајању од 6 месеци. Национална служба за запошљавање прати реализацију уговорне обавезе шест месеци након истека периода финансирања (укупно трајање 12 месеци).

Послодавцу који је засновао радни однос са незапосленим за време стицања практичних знања и вештина за рад Национална служба за запошљавање:

- рефундира на месечном нивоу нето минималну зараду лица (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање у трајању од 3, односно 6 месеци (у зависности од врсте радног односа).

Право учешћа у реализацији мере стицања практичних знања може да оствари послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%).

5.5. ОБУКА НА ЗАХТЕВ ПОСЛОДАВЦА ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ

Мера обука на захтев послодавца за незапослене са територије града Чачка подразумева учешће у финансирању обуке ради стицања знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, уколико на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање нема лица са потребним знањима и вештинама, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места.

Мера обука на захтев послодавца подразумева:

- реализацију обуке у трајању од 960 часова (у зависности од врсте, сложености послова и других елемената од значаја за трајање обуке) у складу са стандардима нивоа обука или посебним законом или правилником, или
- реализују обуке за особе са инвалидитетом у складу са програмом обуке за коју је издато одобрење за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације министарства надлежног за послове запошљавања и
- заснивање радног односа са најмање 50% полазника који су са успехом завршили обуку и задржавање у радном односу најкраће 6 месеци.

За реализацију обуке Национална служба за запошљавање:

1. послодавцу се на основу захтева могу исплатити средства на име учешћа у финансирању трошкова обуке, зависно од дужине трајања теоријско - практичне обуке, а највише до 200.000,00 динара по полазнику, у два дела и то:
 - први део од 50% укупних средстава по отпочињању обуке и

- други део након завршетка обуке, односно по достављању доказа да су полазници обучени (25% укупних средстава) или обучени и запослени (50% укупних средстава).

2. Незапосленом полазнику исплаћује:

- месечну новчану помоћ у висини од 30.000,00 динара за пун фонд часова током трајања обуке и
- средства за трошкове превоза.

Средства за ову намену могу да се исплате и у случају када послодавац сноси трошкове обуке.

Новчана помоћ се не исплаћује незапосленом укљученом у меру који је корисник новчане накнаде по основу незапослености.

3. незапосленом полазнику – особи са инвалидитетом исплаћује:

- месечну новчану помоћ у висини 20% минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, за пун фонд часова, ако се обука изводи у трајању од најмање 100 часова и ако особа са инвалидитетом није корисник новчане накнаде по основу незапослености, у складу са законом,
- средства за трошкове превоза, а за пратиоца ако је потребан, у висини неопорезивог износа, у складу са законом.

Уколико је повољније за незапосленог полазника обуке – особу са инвалидитетом, исплаћује се износ месечне новчане помоћи и трошкова превоза у висини утврђеног износа за незапосленог полазника обуке – остала лица.

4. Национална служба за запошљавање, у складу са законом, врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, за незапослена лица и незапослене особе са инвалидитетом, који су полазници обуке.

Средства која се исплаћују послодавцу и незапосленом полазнику у 2025. и 2026. години биће дефинисана јавним позивом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

Приоритет за укључивање у меру имају незапослена лица из категорије теже запошљивих.

Право на учешће у реализацији мере обука на захтев послодавца може остварити послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%) или да је предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом које послује са већинским државним капиталом.

5.6. СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима намењена је послодавцима из приватног сектора, са седиштем на територији града Чачка, који ће запослити до пет незапослених лица са територије града Чачка, на неодређено време, са пуним радним временом, која су пријављена на евиденцији Националне службе за запошљавање Филијала Чачак.

Субвенције се одобравају послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта, у једнократном износу. Висина субвенције је одређена степеном развијености јединица локалне самоуправе према месту рада лица, у складу са посебним прописом Владе Републике Србије.

Категорије теже запошљивих на које се ова субвенција односи су:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи,
2. особе са инвалидитетом,
3. сви млади до 30 година старости,
4. млади до 30 година старости - без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама,
5. оба родитеља незапослена,
6. старији од 50 година,
7. самохрани родитељи,
8. Роми,
9. вишкови запослених,
10. жртве породичног насиља,
11. незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци,
12. лица без квалификација/са ниским квалификацијама.

Самохраним родитељем у смислу овог плана сматре се родитељ детета чији је други родитељ непознат или је умро или је нестало.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима се одобрава под условом:

- да припада приватном сектору и да има седиште на територији града Чачка (предузетници и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%),
- регистрован је и није имао прекид обављања делатности најмање три месеца пре датума подношења захтева,
- да послодавац није смањивао број запослених у последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, осим у случају природног одлива и других оправданих разлога запослених (остваривања права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек рада на одређено време),
- да у законским роковима измирује обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање и има најмање једног запосленог (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријављено на обавезно социјално осигурање),
- да последњих шест месеци није био дуже од 30 дана непрекидно евидентиран у регистру дужника принудне наплате НБС,
- да се налази у дозвољеном оквиру опредељеног износа за *de minimis* државну помоћ у текућој фискалној години и претходне две фискалне године у складу са прописима за доделу државне помоћи.

Право на субвенцију послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима не могу остварити:

- државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава, друштвене организације, удружења грађана, екстериторијалне организације, финансијске институције, банке и друштва за осигурање имовине и лица,
- подносиоци захтева који обављају делатност у области такси превоза, примарне пољопривредне производње, мењачница, коцкања и клађења и слично,

- корисници средстава који нису испунили ранију уговорну обавезу према Националној служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току и исте редовно измирује,
- подносиоци захтева који су користили субвенцију по јавним позивима Националне службе за запошљавање и/или града Чачка за иста лица у току претходне три године, рачунајући од дана одобравања средстава,
- подносиоци захтева који запошљавају незапослена лица која су у претходном периоду од шест месеци пре подношења захтева за доделу субвенције била у радном односу код подносиоца захтева, односно послодавца који је оснивач или повезано лице са подносиоцем захтева.
- послодавци за раднике које би уступили на рад другом послодавцу.
- послодавци ради запошљавања лица која у том привредном субјекту имају статус оснивача, директора, законских и других заступника, прокуриста, чланова друштва.

Мера се реализује у складу са расписаним јавним позивом и подразумева је једнократну исплату субвенције. Висина субвенције је одређена степеном развијености јединица локалне самоуправе према месту рада лица, а у складу са посебним прописом Владе Републике Србије. Висина субвенције за град Чачак, који се налази у првој групи развијености према степену развијености, је 230.000,00 динара.

Наведени износ субвенције за запошљавање за особе са инвалидитетом и лица која су на евиденцији незапослених дуже од 24 месеца, увећава се за 20% тако да износи 276.000,00 динара по лицу у првој и другој групи јединица локалних самоуправа

Реализација мере прати се 12 месеци.

5.7. СУБВЕНЦИЈЕ ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

Субвенција за самозапошљавање намењена је незапосленом лицу са територије града Чачка, које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Чачак и има завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенције се одобравају за обављање делатности које се финансирају у складу са Јавним позивом за доделу субвенције за самозапошљавање који расписује Национална служба за запошљавање и за обављање трговине, имајући у виду да је највећи број привредних субјеката на територији града Чачка из области прерађивачке индустрије и трговине и да запошљавају највећи број лица, те представљају основне носиоце привредног развоја.

Средства за самозапошљавање додељују се незапосленом лицу у једнократном износу од **300.000,00** динара по кориснику, односно **330.000,00** динара по кориснику у случају самозапошљавања особа са инвалидитетом, ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.

Предности за укључивање имају жене.

Право на субвенције може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради самозапошљавања. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за самозапошљавање и остваривање права на субвенцију од **300.000,00** динара, односно **330.000,00** динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

Одобравање субвенције за самозапошљавање одређује се на основу оцене бизнис плана и припадности категорији теже запошљивих лица.

Реализација мере прати се 12 месеци.

У 2025. и 2026. години планирана средства за самозапошљавање износе 380.000,00 динара односно 420.000,00 динара за особе са инвалидитетом.

5.8 ЈАВНИ РАДОВИ НА КОЈИМА СЕ АНГАЖУЈУ ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености.

Максимална дужина трајања јавног рада је 4 месеца. Јавни радови се организују у области:

- социјалне заштите и хуманитарног рада;
- одржавања и обнављања јавне инфраструктуре,
- одржавање и заштита животне средине и природе и
- културе.

Јавни радови у које се укључују особе са инвалидитетом, могу бити одобрени за радно ангажовање најмање три незапослене особе са инвалидитетом.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

1. Исплату накнаде за обављени посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 30.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада,
2. Накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу, у свим областима спровођења, у висини од:
 - 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец;
 - 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца и
 - 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца.
3. Накнаду трошкова обуке (у случају потребе за организовањем обуке) у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку, која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је јавну исправу реализовао јавно признати организатор активности образовања одраслих.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења са седиштем на територији града Чачка.

5.9. ЈАВНИ РАДОВИ

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица.

Максимална дужина трајања јавног рада је 4 месеца. Јавни радови се организују у области:

- социјалних и хуманитарних, културних и других делатности,
- одржавања и обнављања јавне инфраструктуре,
- одржавање и заштита животне средине и природе.

Право учешћа у поступку организовања јавних радова имају:

- органи јединице локалне самоуправе са седиштем на територији града Чачка и
- јавне установе и јавна предузећа са седиштем на територији града Чачка.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

1. Исплату накнаде за обављени посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 30.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада,
2. Накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу, у свим областима спровођења, у висини од:
 - 1.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 1 месец;
 - 1.500,00 динара по лицу за јавне радове који трају 2 месеца и
 - 2.000,00 динара по лицу за јавне радове који трају 3 и 4 месеца.
3. Накнаду трошкова обуке (у случају потребе за организовањем обуке) у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку, која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је јавну исправу реализовао јавно признати организатор активности образовања одраслих.

6. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Средства за реализацију мера активне политике запошљавања, утврђених овим акционим планом, планирају се Одлуком о буџету града Чачка за сваку календарску годину (период од 2024-2026. године). За реализацију мера активне политике запошљавања у 2024. години Одлуком о буџету града Чачка за 2024. годину („Сл.лист града Чачка“, бр.21/2023) планирана су средства у износу од 5.000.000,00 динара.

Одредбом члана 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Акционим планом за период од 2024. до 2026. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године утврђено је да локална

самоуправа може да поднесе захтев за учешће у суфинансирању мера активне политике запошљавања министарству надлежном за запошљавање. С обзиром да су потребе за спровођење мера активне политике запошљавања на територији града Чачка много веће, да су средства у буџету града Чачка ограничена, а имајући у виду досадашње резултате у области запошљавања, град Чачак планира да у периоду од 2024. године до 2026. године конкурише за додатна средства код министарства надлежног за запошљавање у складу са наведеним законом и акционим планом.

Табела 2: Предлог расподеле средстава за реализацију мера активне политике запошљавања за 2024. годину:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања у 2021. год.	Средства из буџета града Чачка (динара)	Средства из буџета Републике Србије (динара)
1.	Субвенције за самозапошљавање	5.000.000,00 динара	4.900.000,00
Укупно средстава из буџета:		9.900.000,00	

Пројектовани број лица која могу добити субвенцију у 2024. години, а на основу расположивих средстава је 33. лица.

Број лица која могу добити субвенцију за самозапошљавање у 2025. и 2026. године одредиће се накнадно у зависности од висине средстава која буду опредељена за ову меру.

С обзиром да из анализе тржишта рада произилази да је незапослено свега 3.420 лица, мере активне политике запошљавања утицаће да се још смањи број незапослених на територији града Чачка.

Овај Акциони план објавити у „Сл. листу града Чачка“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА

Број: _____
_____ 2024. године

Председник
Скупштине града Чачка
Игор Трифуновић